

สรุปข่าวประจำวันที่ 1 ก.ย. 69

ข่าวส่งห้องอธิบดี รองอธิบดีการป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สื่อสิ่งพิมพ์

- คอลัมน์ สรรสาระ “วันสืบ นาคะเสถียร” (ไทยโพสต์ 1 ก.ย. 69 หน้า 4)
- คอลัมน์โทรโข่งขยายข่าว เห็นชอบ 18 พื้นที่ OECMs (ไทยรัฐ 1 ก.ย. 69 หน้า 6)

สื่อออนไลน์

- 1 กันยายน 2533 สืบ ‘สืบ นาคะเสถียร’ (เฟซบุ๊กแฟนเพจ The Momentum 1 ก.ย. 69)
<https://www.facebook.com/654680726705981/posts/1534975538676491>
- กระป๋อง ถกคณะอนุฯ ป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าฯ ลุยแก้ปัญหารุกป่าสงวน พร้อมตั้งเป้าเสริมความมั่นคงเชิงพื้นที่ ปี 70 (NBT 31 ส.ค. 69)
<https://thainews.prd.go.th/thainews/news/view/2305247/?bid=1>
- จากสายน้ำสู่ผืนป่า “แม่ปุกา” เชียงใหม่ เรียนรู้วิถีชุมชน ตามรอยความสำเร็จการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน (ผู้จัดการออนไลน์ 31 ส.ค. 69) <https://mgronline.com/travel/detail/9690000085504>

สรรสาระ:

'วันสืบ นาคะเสถียร'

ตรงกับวันที่ 1 กันยายนของทุกปี นับเป็นวันสำคัญที่กำหนดขึ้นเพื่อรำลึกถึงการจากไปและการอุทิศตนของ สืบ นาคะเสถียร นักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และอดีตหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง และเรียกร้องให้คนในสังคมหันมาสนใจปัญหาการทำลายป่าและสัตว์ป่า ทั้งนี้มูลนิธิสืบ นาคะเสถียรได้ก่อตั้งขึ้นหลังจากการเสียชีวิตไม่นาน เพื่อสานต่อเจตนารมณ์ในการดูแลรักษาป่าไม้อย่างยั่งยืน.

●เห็นชอบ 18 พื้นที่ OECMs: ดร.วิวัฒน์ ภูริเดช ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เปิดเผยว่า ในการประชุมคณะอนุกรรมการบูรณาการการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพครั้งที่ 1/2569 ที่ประชุมเห็นชอบพื้นที่ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์พื้นที่อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพนอกเขตพื้นที่คุ้มครอง (OECMs) ของประเทศไทย 18 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพและความยั่งยืน “ชีวพนาเวศ” จ.ฉะเชิงเทรา, ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ จ.ระยอง, ศูนย์เรียนรู้ป่าในกรุง กรุงเทพฯ, คลองขนมเงิน จ.พระนครศรีอยุธยา, พื้นที่สิงห์ปาร์ค เชียงราย-อ่าง 70 ไร่ จ.เชียงราย, พื้นที่ป่านันทนาการ 5 แห่ง, พื้นที่ป่าชุมชนใน จ.ตาก 9 แห่ง, พื้นที่ มมหิดล วิทยาเขตกาญจนบุรี, พื้นที่สถานีวิจัยและฝัณนิสิตวณศาสตร์วังน้ำเขียว ม.เกษตรศาสตร์, พื้นที่เฉลิมชน อ.จะนะ และ อ.เทพา จ.สงขลา และพื้นที่เขตปลอดภัยรอบกลุ่มแท่นศูนย์กลางการผลิตและแท่นหลุมผลิตในพื้นที่โครงการผลิตปิโตรเลียมแหล่งบงกชใต้ แปลงสำรวจในทะเลอ่าวไทยหมายเลข G2/61 โดยจะเสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ พิจารณารับรองเป็นพื้นที่ OECMs เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย 30x30 ของโลกและเป้าหมายชาติต่อไป.

1 กันยายน 2533

สืบ 'สืบ นาคะเสถียร'

รุ่งเช้าของวันนี้เมื่อ 36 ปีก่อน กลางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี เสียงปืนดังขึ้น 1 นัด ปิดฉากชีวิต สืบ นาคะเสถียร หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เป็นภาพสะท้อนความล้มเหลวของระบบราชการไทย และเป็นหนึ่งในผลพวงที่ทำให้ 'ห้วยขาแข้ง' เป็นเขต 'มรดกโลก' ป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดจนถึงปัจจุบัน

สืบเกิดเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2492 ที่ตำบลท่างาม อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี มีชื่อเล่นว่า 'แดง' เป็นบุตรของ สลับ นาคะเสถียร อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี และอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กับบุญเยี่ยม นาคะเสถียร มีพี่น้องทั้งหมด 3 คน โดยสืบเป็นลูกชายคนโต

สืบสอบเข้าติดคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รุ่นที่ 35 หลังสำเร็จการศึกษา สืบเข้าทำงานที่ส่วนราชการณะการเคหะแห่งชาติอยู่ 2 ปี ก่อนสอบติดเป็นพนักงานป่าไม้ตรีของกองอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้ และได้ทุนไปเรียนต่อจนจบปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในสาขาอนุรักษ์วิทยา หลังเรียนจบ สืบมีโอกาสทำงานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ป่าในฐานะหัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบางพระ นอกจากนี้ยังทำงานวิจัยไปพร้อมกัน บทบาทนักอนุรักษ์ทำให้สืบรับรู้ว่ามีสัตว์จำนวนมหาศาลที่ตายจากการก่อสร้างเขื่อน

บทบาทที่เป็นที่จดจำอย่างมากของสืบ คือโครงการอพยพสัตว์ป่าที่กำลังจะถูกน้ำท่วมจากการก่อสร้างเขื่อนเขื่อนลำนาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในครั้งนั้นสืบได้รับมอบหมายจากกรมป่าไม้ให้เตรียมอพยพสัตว์ เนื่องจากป่าดงดิบขนาดใหญ่กำลังจะกลายเป็นอ่างเก็บน้ำของเขื่อน จมด้วยความลึกเกือบ 100 เมตร และสัตว์ป่ากว่า 300 ชนิด เช่น เสี่ยงผา สมเสร็จ ชะนี ค่าง เสือลายเมฆ ไก่ฟ้า นกหว้า ฯลฯ ที่หนีน้ำไม่ทัน จนต้องไปติดอยู่ตามเกาะ หนีขึ้นไปรอวันตายอยู่บนยอดไม้

ภาพที่เห็นคือ สืบล่องเรือไปยังอ่างเก็บน้ำเขื่อน คอยช่วยวาง เสี่ยงผา กระทั่งงูจงอางที่กำลังจมน้ำตาย ขณะเดียวกันยังเป็นการทำงานแข่งกับเวลา เพราะในเวลาเดียวกับที่สืบช่วยชีวิตสัตว์ป่าเหล่านี้ นายพรานจำนวนมากก็ตั้งใจล่าสัตว์ป่า ดักสัตว์ป่าซึ่งสูญเสียบ้านไปกับการก่อสร้างเขื่อน และทำให้สถานะของพวกมันเปราะบาง หากไม่ตายด้วยเหตุจมน้ำ ก็ต้องตายจากน้ำมือนายพราน

“นอกจากสัตว์ป่าที่น่าสงสารเหล่านี้จะต้องประสบภัยพิบัติจากน้ำท่วมแล้ว ยังต้องเผชิญกับมนุษย์ที่เห็นแก่ได้บนความทุกข์ยากของสัตว์ป่าที่คอยจ้องไล่ล่าสัตว์ป่าเหล่านั้นโดยไม่คำนึงถึงบาปกรรม เสียงปืนที่ดังก้องกังวานอยู่ในหุบเขาของอ่างเก็บน้ำคลองแสง มันลดทอนความรู้สึกรักของคนที่กำลังช่วยชีวิตสัตว์ป่า วันหนึ่งเราได้พบซากสมเสร็จแต่คราบสีแดงสดอยู่บนพื้นดิน ประกอบกับส่วนเครื่องในที่ถูกโยนทิ้งพร้อมกับอวัยวะอื่นที่ถูกโยนลงน้ำ พวกเราออกค้นเรือทุกลำในคลองแสง หวังจะได้พบซากสมเสร็จตัวนั้น จนรุ่งเช้าของวันใหม่ก็ยังไม่พบ เราไม่ย่อท้อ ตามไปถึงที่สุดที่จะเล่นงานพวกใจทราวม ใต้ท้องเรือลำนั้นมีดและสกริปก เราฉายไฟกราด ใช้มือล้วงลงไปควานหาหลักฐานที่น่าสงสัย แล้วเราก็พบไส้สมเสร็จที่ยาวกว่าหนึ่งเมตรบนคราบน้ำมันหลงเหลืออยู่ใต้ท้องเรือ” สืบเคยเขียนบันทึกไว้ครั้งหนึ่ง

โครงการอพยพสัตว์ป่าช่วยชีวิตสัตว์ป่าได้กว่า 1,364 ตัว แต่ที่ตายและสืบช่วยไม่ได้ยังมีอีกมาก

จุดเปลี่ยนสำคัญในชีวิตของสืบเกิดขึ้นในปี 2532 เมื่อสืบตัดสินใจรับตำแหน่งหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ภายหลังปฏิเสธทุนเรียนต่อปริญญาเอกที่ประเทศอังกฤษ อีกทั้งยังตั้งกองทุนเพื่อรักษาป่าห้วยขาแข้งและทุ่งใหญ่นเรศวรในปี 2533 เพื่อดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า

ในเวลานั้น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเพียงแห่งเดียวที่ไม่มีราษฎรบุกรุก เต็มไปด้วยสัตว์ป่าหายากจำนวนมาก แต่ขณะเดียวกันกลับพบว่า มีปัญหาใหญ่อย่างการตัดไม้ทำลายป่าและการลักลอบฆ่าสัตว์ มีเหตุยิงกันในป่าทุกวัน และมีเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าของห้วยขาแข้งเสียชีวิตด้วยน้ำมือของนายพรานเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

หลังรับตำแหน่ง สืบเจอแรงกดดันทั้งปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า ระบบราชการที่ไม่อาจดูแลเจ้าหน้าที่ได้ จนสืบต้องวิ่งเต้นหาแหล่งทุนมาเป็นสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันเขายังต้องทำงานแข่งกับเวลา เมื่อรู้ว่หนทางเดียวที่จะปกป้องป่าแห่งนี้ได้ คือการผลักดันให้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้งเป็นมรดกทางธรรมชาติของโลก ซึ่งต้องทำงานวิชาการเสนอให้กับองค์การยูเนสโก

1 สัปดาห์ก่อนสืบจะทำอัตวิบาตกรรม เจ้าหน้าที่จับพรานล่าสัตว์ป่าได้ของกลาง ทั้งหัวคางหลายหัว และปลอกกระสุนปืนที่ไม่ได้หมายยิงสัตว์เท่านั้น แต่ยังมุ่งสังหารเขาและลูกน้องอีกด้วย

เช้าวันที่ 1 กันยายน มีผู้พบศพสืบ โดยเขาได้เขียนพินัยกรรมและจดหมายชี้แจงการฆ่าตัวตายว่า “ผมมีเจตนาที่จะฆ่าตัวเอง โดยไม่มีผู้ใดเกี่ยวข้องในกรณีนี้ทั้งสิ้น” และกระทำอัตวิบาตกรรมที่บ้านพักในห้วยขาแข้ง เพื่อเรียกร้องให้สังคม รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบราชการหันมาสนใจปัญหาเกี่ยวกับธรรมชาติและสัตว์ป่าอย่างจริงจัง

ภายหลังการเสียชีวิตมีการก่อตั้งมูลนิธิสืบนาคะเสถียร เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของสืบ และจัดให้วันที่ 1 กันยายนของทุกปี เป็น ‘วันสืบ นาคะเสถียร’ ขณะเดียวกันในวันที่ 9 ธันวาคม 2534 หรือ 1 ปีให้หลังการเสียชีวิตของสืบ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ก็ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก โดยยูเนสโก ถือเป็นสถานที่ทางธรรมชาติแห่งแรกของประเทศไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้ขึ้นทะเบียนมรดกโลก

ภาพ: มูลนิธิสืบนาคะเสถียร

<https://www.facebook.com/654680726705981/posts/1534975538676491>

กระบี่ ถกคณะอนุฯ ป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าฯ ลุยแก้ปัญหารุกป่าสงวน พร้อมตั้งเป้าเสริมความมั่นคงเชิงพื้นที่ ปี 70

วันนี้ (31 สิงหาคม 2569) เวลา 13:30 น. นายสุวิทย์ สุริยะวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ เป็นประธานประชุม คณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดกระบี่ ครั้งที่ 1/2569 ณ ห้องประชุมพนมเบญจา ศาลากลางจังหวัดกระบี่ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

โอกาสนี้ ที่ประชุมฯ ได้รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดกระบี่ ครั้งที่ 1/2568 ซึ่งได้ประชุมไปเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2568

จากนั้น ที่ประชุมฯ ได้ร่วมติดตามความคืบหน้า การแก้ปัญหาบุกรุกที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวนาง และป่าทางนาคว ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี บริเวณชายหาดคลองสน บ้านนาตื้น หมู่ที่ 4 ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่, การดำเนินงาน โครงการปลูกป่า เพื่ออนุรักษ์ ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป้องกันไฟป่า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568, สถานการณ์การบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ ป่าหลังสวด และป่าควนบกกันเกาะ, สถานการณ์การบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาช่องเสียด ป่าเขากลม และป่าช่องบางเหริย พื้นที่หอดอายุอนุญาตฯ หมู่ที่ 1, 8 ตำบลสินปุน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่, สถานการณ์การบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ ป่าปลายคลองพระยา บริเวณพื้นที่หอดอายุอนุญาตฯ หมู่ที่ 7 ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่

พร้อมกันนี้ ได้รับทราบข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดกระบี่ ตามโครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. 2568 รวมถึงสรุปผลการดำเนินงาน ตามแผนป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก ท้องที่จังหวัดกระบี่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ร่วมด้วย ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมป้องกันและปราบปราม, กิจกรรมฟื้นฟูพื้นที่ป่า, กิจกรรมด้านการสร้างจิตสำนึก, กิจกรรมป้องกันและควบคุมไฟป่า

สำหรับวาระ เพื่อพิจารณา ที่ประชุมฯ ได้ร่วมพิจารณาเกี่ยวกับพื้นที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่า ท้องที่จังหวัดกระบี่ และการกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ พ.ศ. 2570 (การบุกรุกป่าไม้) ตลอดจนพิจารณา (ร่าง) แผนป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก ท้องที่จังหวัดกระบี่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพ/ข่าว : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดกระบี่

รูปภาพ

กาญจณิการ์ สุระยอด
สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดกระบี่

31 ส.ค. 69 ผู้เข้าชม 51

แชร์ข่าว

จากสายน้ำสู่ผืนป่า “แม่ปูละ” เชียงใหม่ เรียนรู้วิถีชุมชน ตามรอยความสำเร็จการจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

เผยแพร่: 31 ส.ค. 2569 14:38 ปรับปรุง: 31 ส.ค. 2569 14:38 โดย: ผู้จัดการออนไลน์

108

หากพูดถึงเชียงใหม่ หลายคนอาจนึกถึงขุนเขา อากาศเย็น วัฒนธรรมล้านนา และแหล่งท่องเที่ยวทั้งดง แต่ในอีกมุมหนึ่งของจังหวัด ยังมีเรื่องราวของชุมชนเล็ก ๆ ที่น่าสนใจไม่แพ้สถานที่ท่องเที่ยวชื่อดัง นั่นคือ “บ้านแม่ปูละ” อำเภอสันกำแพง พื้นที่ที่วันนี้กลายเป็นภาพสะท้อนของการพัฒนาที่เริ่มต้นจาก “น้ำ” ก่อนค่อย ๆ แดกแขนงไปสู่การสร้างอาชีพ รายได้ และการอนุรักษ์ผืนป่า การเดินทางครั้งนี้เกิดขึ้นภายใต้กิจกรรม “โครงการสื่อมวลชนสัญจร สืบสานพระราชดำริ ประจำปี 2569” ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือ สำนักงาน กปร. ที่พาคณะสื่อมวลชนลงพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเรียนรู้ผลสำเร็จของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสัมผัสวิถีชีวิตของชาวบ้านที่เปลี่ยนแปลงไปจากการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ

จุดหมายนี้อยู่ที่ “โครงการประตูละบายน้ำบ้านแม่ปุดาพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอสันกำแพง จุดเริ่มต้นของเรื่องราวมาจากปัญหาการขาดแคลนน้ำที่เคยสร้างความยากลำบากให้แก่ชาวบ้านในพื้นที่ จนประชาชนได้มีหนังสือขอพระราชทานความช่วยเหลือ และได้รับการรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จากพื้นที่ที่เคยเผชิญกับปัญหาน้ำไม่เพียงพอ วันนี้ระบบส่งน้ำสามารถหล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรได้ประมาณ 275 ไร่ และยังมีศักยภาพขยายผลได้อีกกว่า 2,000 ไร่ ขณะเดียวกันยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและบรรเทาปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูน้ำหลาก ทำให้ประชาชน 334 ครอบครัว รวม 870 คน มีความมั่นคงด้านน้ำมากขึ้น

สิ่งที่น่าสนใจคือการที่ชาวบ้านไม่ได้เป็นเพียงผู้รับประโยชน์ แต่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลจัดการน้ำด้วยตนเอง ผ่านการรวมกลุ่มเป็น “กลุ่มผู้ใช้น้ำ” จำนวน 81 คน ช่วยกันบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับชุมชน

เมื่อมีน้ำ ชีวิตก็เริ่มมีทางเลือกมากขึ้น ภาพดังกล่าวเห็นได้อย่างชัดเจนที่ “สวนลุงสอน” ของนายอินสอน วงศ์คำ ตัวแทนเกษตรกรบ้านแม่ปุดา พื้นที่เกษตรประมาณ 2 ไร่ที่ถูกปรับให้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ภายในสวนมีทั้งไก่ไข่แบบปล่อย กบ ปลานิล รวมถึงพืชผักสวนครัวหลากหลายชนิด

ที่นี่ไม่ได้เป็นเพียงสวนเกษตรธรรมดา แต่เป็นพื้นที่ที่บอกเล่าให้เห็นว่า เมื่อชุมชนมีต้นทุนสำคัญอย่าง “น้ำ” การประกอบอาชีพก็สามารถต่อยอดได้หลากหลายขึ้น จากเดิมที่ต้องพึ่งพาการทำนาเป็นหลัก ก็สามารถเพิ่มกิจกรรมทางการเกษตร ทั้งการเลี้ยงสัตว์และปลูกผัก สร้างรายได้หมุนเวียนและลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

นายอินสอนเล่าถึงความเปลี่ยนแปลงว่า ในอดีตการทำกินค่อนข้างลำบาก เพราะขาดแคลนน้ำ แต่หลังจากมีโครงการประตูปะบายน้ำ ชาวบ้านมีน้ำเพียงพอ ทำให้สามารถทำมาหากินได้หลายทาง ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ และมีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือนมากขึ้น จากชีวิตที่เคยต้องซื้อหาทุกอย่าง วันนี้หลายสิ่งสามารถผลิตได้ด้วยตัวเอง จากสายน้ำในพื้นที่เกษตร การเดินทางยังพาไปสัมผัสอีกหนึ่งหัวใจสำคัญของการพัฒนานั้นคือ “ผืนป่า” ที่โครงการอนุรักษ์ต้นน้ำ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ฮอน หมู่ที่ 8 ตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง พื้นที่แห่งนี้เกิดจากความร่วมมือระหว่างชุมชนกับกรมป่าไม้ เพื่อส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเกื้อกูล โดยไม่ทำลายระบบนิเวศ กิจกรรมที่น่าสนใจคือการสาธิตใส่เชื้อเห็ดบริเวณโคนต้นยางนา ซึ่งเป็นอีกแนวทางในการสร้างประโยชน์จากผืนป่าอย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันชาวบ้านยังร่วมกันสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ผืนป่าและช่วยลดความรุนแรงของน้ำป่า

เมื่อมองภาพทั้งหมดตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงพื้นที่เกษตร จะเห็นได้ว่าการพัฒนาในพื้นที่แม่ปู้คาไม่ได้แยกเรื่องคนออกจากธรรมชาติ หากแต่เชื่อมโยงทุกอย่างเข้าด้วยกัน น้ำช่วยสร้างความมั่นคงให้กับเกษตรกร ผืนป่าช่วยรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ขณะที่ชุมชนคือกำลังสำคัญในการดูแลทรัพยากรเหล่านี้ให้ดำรงอยู่ต่อไป

การมาเยือนแม่ปู้คาจึงไม่ใช่เพียงการเดินทางเพื่อชมสถานที่ แต่เป็นการเดินทางเพื่อเรียนรู้เรื่องราวของผู้คนและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริง เป็นอีกมุมหนึ่งของเชียงใหม่ที่อาจไม่ได้อยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวทั่วไป แต่กลับเต็มไปด้วยเรื่องราวที่มีคุณค่า

นายสุรสิทธิ์ อินทรารูธ รองเลขาธิการ กปร. กล่าวว่า กิจกรรมสื่อมวลชนสัญจร สืบสานพระราชดำริ มีเป้าหมายเพื่อเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนได้เห็นผลสำเร็จของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียนรู้แนวพระราชดำริและหลักการทรงงาน ก่อนนำเรื่องราวและข้อเท็จจริงที่ได้พบเห็นไปถ่ายทอดสู่สังคมผ่านข่าว บทความ สารคดี ภาพถ่าย และสื่อดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ

สำหรับนักเดินทางที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ “แม่ปู้คา” จึงเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่น่าแวะมาเยือน เพราะทุกจุดที่ได้สัมผัสล้วนมีเรื่องราว ตั้งแต่สายน้ำที่หล่อเลี้ยงผืนดิน สวนเกษตรที่สะท้อนวิถีชีวิตพอเพียง ไปจนถึงผืนป่าต้นน้ำที่ชุมชนร่วมกันดูแล และบางครั้งเส้นทางของการเดินทางก็ไม่ได้อยู่ที่การได้เห็นสถานที่สวยงามเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่การได้เห็นว่าการพัฒนาสามารถเปลี่ยนชีวิตผู้คนได้อย่างไร

จากสายน้ำสู่ผืนป่า จากอาชีพสู่รายได้ และจากการร่วมแรงร่วมใจของชุมชน สู่ความมั่นคงของชีวิต เรื่องราวของแม่ปู้คาจึงเป็นอีกบทเรียนการเดินทางที่ทำให้เห็นว่า การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถเดินไปด้วยกันได้อย่างสมดุล และกลายเป็นรากฐานสำคัญของชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

<https://mgronline.com/travel/detail/9690000085504>